

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Освітній рівень:	третій освітньо-науковий рівень
Кваліфікація:	доктор філософії (PhD)
Галузь знань:	23 «Соціальна робота»
Спеціальність:	231 «Соціальна робота»

Затверджено
на засіданні вченої ради
ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса
Шевченка»
Протокол № 9
від 29 квітня 2016 р.

Голова вченої ради

В. С. Курило

Старобільськ
2016

ПЕРЕДМОВА

1. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ
рішенням вченої ради ДЗ «Луганський національний університет імені
Тараса Шевченка» від 29 квітня 2016 р., протокол № 9.

2. УЗГОДЖЕНО:

Голова вченої ради

В. о. завідувача відділу аспірантури

В. С. Курило

С. О. Вовк

2. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

3. ПРОЕКТНА ГРУПА:

Савченко С. В., доктор педагогічних наук, професор (гарант програми);
Карамаєв О. Л., доктор педагогічних наук, професор;
Харченко С. Я., доктор педагогічних наук, професор;
Юрків Я. І., кандидат педагогічних наук, доцент.

4. Діє тимчасово до введених стандартів вищої освіти.

I. Загальні положення

Освітньо-наукова програма (ОНП), разом з навчальним планом, є доповненням до державного нормативного документу Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах» від 23 березня 2016 року № 261, у якому встановлюються правила підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії в аспірантурі ДЗ «Луганський національний імені Тараса Шевченка» з галузі знань 23 «Соціальна робота» за спеціальністю 231 «Соціальна робота».

1. Мета освітньо-наукової програми

Загальною місією освітньо-наукової програми є вивчення методології наукового пізнання, поглиблене вивчення методологічних і теоретичних основ соціальної та соціально-педагогічної діяльності, формування професійної готовності, самостійної науково-дослідної та педагогічної діяльності, вдосконалення знань іноземної мови і філософської освіти, орієнтованих на професійну діяльність, формування компетентностей, необхідних для успішної науково-дослідної та педагогічної роботи у вищій школі.

Метою освітньої частини освітньо-наукової програми є забезпечення підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота» до викладацької та науково-дослідної діяльності, формування програмних компетентностей, що дозволять їм оволодіти основними знаннями, вміннями, навичками, необхідними для здійснення оригінального дисертаційного дослідження в галузі соціальної роботи, успішно працювати у сфері науки і освіти та бути стійким на ринку праці.

Метою дослідницької складової освітньо-наукової програми є підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої школи третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота», а також висококваліфікованих фахівців-практиків, які володіють загальнонауковими методами системного, функціонального і статистичного дослідження, сучасними методами науково-дослідної, соціальної та педагогічної діяльності.

Виховною метою освітньо-наукової програми є розвиток у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота» особистісних якостей, що сприяють їх творчій активності, загальнокультурному зростанню й соціальній мобільності: цілеспрямованості, організованості, працьовитості, відповідальності, самостійності, громадянськості, прихильності етичним цінностям, толерантності, наполегливості у досягненні мети.

2. Характеристика освітньо-наукової програми

2.1. Програма охоплює зміст навчання в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», обсяг та рівень засвоєння в процесі підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 23 «Соціальна робота» за спеціальністю 231 «Соціальна робота», освітні компоненти, форму звітів та атестації, термін навчання.

2.2. Програма здійснюється в очній (денній, вечірній) та заочній формі навчання в аспірантурі. Нормативний строк навчання складає чотири роки в аспірантурі та п'ять років поза аспірантурою.

2.3. Програма підготовки в аспірантурі складається з освітньої та наукової складових. Обсяг освітньої складової становить 33 кредити ЄКТС незалежно від форми навчання та реалізується в перший рік навчання. Освітня підготовка поділяється на два семестри; кожний семестр складається з сімнадцяти навчальних тижнів та трьох контрольних-залікових тижнів, один з яких припадає на восьмий тиждень з початку навчання, а два інших – завершують семестри.

Освітня складова ОНП передбачає два цикли: загальної та професійної підготовки, які включають обов'язкові компоненти та вибіркові компоненти для вільного вибору аспіранта.

Наукова складова ОНП передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Теоретична підготовка разом із науково-практичною підготовкою забезпечують отримання аспірантом глибоких знань, необхідних для виконання дисертаційної роботи. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 23 «Соціальна робота» за спеціальністю 231 «Соціальна робота» має бути самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального для соціальної роботи наукового завдання, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію і практику соціальної роботи та оприлюднені у відповідних публікаціях.

2.4. Для викладання навчальних дисциплін можливо використання дистанційних технологій.

2.5. Підготовка здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії за ОНП виконується під керівництвом наукового керівника за індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи, які формуються на основі цієї ОНП. Індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури. Невиконання освітньої та/або наукової складових є підставою для відрахування аспіранта.

Наукова складова виконується за весь строк навчання, не переривається на освітню складову, сесію та практику.

2.6. ОНП передбачає педагогічну практику, проходження якої заплановано в другому семестрі протягом одного тижня. Підсумковою формою контролю є залік.

2.7. За весь строк навчання аспірант два рази на рік звітує про виконання індивідуальних планів на засіданні випускової кафедри, ученій раді Інституту педагогіки і психології й щорічно атестується науковим керівником відповідно до графіку навчального процесу. Науковий керівник контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта й відповідає перед вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» за належне та своєчасне його виконання.

2.8. Ступінь доктора філософії галузі знань 23 «Соціальна робота» за спеціальністю 231 «Соціальна робота» присуджується на підставі виконання освітньої та наукової складових програми. Закінчення наукової складової передбачає атестацію

у вигляді успішного публічного захисту дисертації в спеціалізованій вченій раді. Стан готовності дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником.

У випадку дострокового повного виконання ОНП, проходження атестації аспіранту присуджується ступінь вищої освіти – доктора філософії.

2.9. При виконанні ОНП и проходження атестації аспіранту видається диплом доктора філософії.

3. Обґрунтування наукового напрямку в підготовці здобувачів за освітньо-науковою програмою

Докторантура й аспірантура, що функціонує в Державному закладі «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» з 1965 р., є формою підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

Зокрема, в університеті здійснюється підготовка аспірантів і докторантів зі спеціальності **13.00.05 – соціальна педагогіка**; функціонує **спеціалізована вчена рада по захисту докторських (кандидатських) дисертацій Д 29.053.01 (13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти», 13.00.05 «Соціальна педагогіка», 13.00.10 «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті»)**.

Дисертаційні дослідження з соціальної педагогіки та соціальної роботи здійснюються в межах **тем науково-дослідної роботи**: «Зміст і технологія соціально-педагогічної діяльності з дітьми групи ризику» (державний реєстраційний номер 0107U000971); «Теоретико-методичні основи змісту й технології навчання студентів соціальної роботи» (0101U 001373); «Превенція соціального сирітства в умовах територіальної громади міста» (0113U001778).

4. Академічні та професійні права

4.1. Подальше навчання.

Аспірант, який пройшов підготовку за даною ОНП та отримав диплом доктора філософії може продовжити навчання у ВНЗ України та за кордоном для отримання наукового ступеню доктора наук.

4.2. Види, область, сфери професійної діяльності.

Освітньо-наукова програма аспірантури реалізується з метою створення здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота» умов для набуття необхідного для здійснення професійної діяльності рівня знань, умінь, навичок, досвіду діяльності і підготовки до захисту науково-кваліфікаційної роботи (дисертації) на здобуття наукового ступеня доктора філософії PhD (у галузі соціальної роботи).

Освітньо-наукова програма вищої освіти підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота» спрямована на психолого-педагогічну й методичну підготовку в галузі викладання та здійснення соціально-педагогічних досліджень.

Види професійної діяльності, до яких готуються випускники, які засвоїли освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота»: науково-дослідна діяльність у галузі освіти та соціальної сфері; викладацька діяльність у галузі соціальної педагогіки і соціальної роботи, підвищення кваліфікації, підготовки і перепідготовки педагогічних кадрів. Програма аспірантури спрямована на засвоєння всіх видів професійної діяльності, до яких готується випускник.

Область професійної діяльності випусників, що засвоїли освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота», включає дослідження соціальних процесів, освітніх систем та їх закономірностей, розробка та використання соціальних і педагогічних технологій для вирішення завдань соціальної сфери, освіти, науки та культури.

Сферами професійної діяльності випусників, що засвоїли освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота», є науково-дослідні організації, пов'язані з вирішенням соціальних проблем; заклади системи вищої і додаткової професійної освіти; соціальні служби; органи управління в соціальній сфері та освіті; інформаційно-аналітичні та консультаційні центри, які реалізують комплексні соціальні, освітні, соціально-культурні проекти і програми тощо.

Випусник освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота» має бути широко ерудований, мати фундаментальну наукову підготовку, знати і вміти застосовувати методологію наукового пізнання, володіти сучасними інформаційними технологіями, включаючи методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації, уміти самостійно формувати наукову тематику, організовувати і вести науково-дослідну діяльність у сфері соціальної / соціально-педагогічної роботи, мати здатність до інноваційної діяльності в тій чи іншій галузі (наукова, соціальна, освітня, методична, технічна, управлінська), володіти методикою викладання у вищій школі.

5. Вимоги до рівня підготовки вступників

5.1. На навчання для здобуття вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» приймаються особи, які здобули диплом освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» та/або освітнього ступеня «магістр».

5.2. Вступники зараховуються до аспірантури на підставі правил прийому в аспірантуру, які затверджуються вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

II. Зміст освітньо-наукової програми

6. Програмні компетентності освітньо-наукової програми підготовки здобувачів.

6.1. За час навчання в аспірантурі за ОНП у здобувача повинні сформуватися загальні та професійні компетентності.

6.2. Загальні компетентності (ЗК), які не залежать від галузі та є обов'язковими для здобувачів ступеню доктора філософії (табл. 1).

Таблиця 1

Загальні компетентності випусника освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота»

Шифр	Зміст
	Цикл загальної підготовки
ЗК-1	Здатність до методологічно обгрунтованого навчання впродовж життя.
ЗК-2	Здатність до продукування нових ідей.
ЗК-3	Здатність до критики й самокритики.
ЗК-4	Толерантність до різних ідей, здатність зустрітися з принципово новими точками зору і фактами дійсності.
ЗК-5	Креативність, здатність до системного мислення.
ЗК-6	Культурна компетентність, адаптивність і комунікабельність.
ЗК-7	Здатність до постановки дослідницької мети, організації її досягнення.
ЗК-8	Наукова чесність, дотримання принципів наукової етики.
ЗК-9	Розуміння особливостей розвитку науки.
ЗК-10	Розуміння сутності та причин наукових революцій;
ЗК-11	Розуміння особливостей 4-х загальнонаукових революцій і сутності сучасної наукової революції.
ЗК-12	Розуміння типів наукової раціональності.
ЗК-13	Здатність розглядати проблеми своєї науки в контексті сучасної наукової ситуації.
ЗК-14	Володіння дослідницькими навичками.
ЗК-15	Володіння навичками управління інформацією.
ЗК-16	Здатність виявляти актуальні проблеми.
ЗК-17	Здатність здійснювати теоретичний аналіз проблеми.
ЗК-18	Здатність пропонувати та обгрунтовувати гіпотези та вміння їх емпірично перевіряти, отримуючи приріст наукового знання.
ЗК-19	Здатність до операціоналізації понять.
ЗК-20	Здатність до теоретичного аналізу проблеми.
ЗК-21	Здатність до конструювання емпіричного об'єкту.
ЗК-22	Здатність до виділення емпіричних індикаторів.
ЗК-23	Здатність до критичного мислення.
ЗК-24	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-25	Наполегливість у досягненні мети.
ЗК-26	Турбота про якість виконуваної роботи.
ЗК-27	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності.
ЗК-28	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації із різних джерел.
ЗК-29	Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК-30	Здатність генерувати нові ідеї (креативність), обгрунтовувати власні оригінальні концепції.
ЗК-31	Здатність формулювати та визначати відповідні задачі, розробляти шляхи їх розв'язання.
ЗК-32	Володіння усною та письмовою англійською мовою на рівні вище середнього (Upper Intermediate B2).
ЗК-33	Здатність представляти англійською мовою результати власних оригінальних досліджень у різних жанрових формах (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція, тощо).
ЗК-34	Здатність працювати в міжнародному науковому просторі – для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних та загальних завдань, пов'язаних із науково-професійною діяльністю.
ЗК-35	Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і

Шифр	Зміст
	Цикл загальної підготовки
	відносно природи (принципи біоетики).
ЗК-36	Здатність до критики й самокритики.
ЗК-37	Готовність до викладацької діяльності у вищій школі.
ЗК-38	Навички роботи зі студентами.
ЗК-39	Здатність організувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації та емпіричних даних.
ЗК-40	Здатність здійснювати теоретичний аналіз актуальних соціальних і педагогічних проблем.
ЗК-41	Здатність пропонувати та обґрунтовувати гіпотези на основі теоретико-методологічного аналізу.
ЗК-42	Здатність до активного включення суб'єктів освітнього процесу (викладач-студент) у пошукову навчально-пізнавальну діяльність.
ЗК-43	Здатність ясно та ефективно описувати етапи проектування нового навчального змісту, технологій, апробації та впровадження педагогічних проєктів.
ЗК-44	Здатність упроваджувати інноваційні прийоми в педагогічний процес з метою створення умов для ефективної мотивації студентів.
ЗК-45	Здатність аналізувати, проводити експертну оцінку освітньої діяльності організацій.
ЗК-46	Здатність складати програму, розробляти і використовувати методологічний інструментарій.
ЗК-47	Здатність до організації власної науково-дослідницької діяльності.
ЗК-48	Науковий світогляд і творче мислення.
ЗК-49	Здатність спільно визначати цілі діяльності, планувати, розробляти й реалізовувати соціальні проєкти і стратегії індивідуальних та колективних дій.
ЗК-50	Уміння працювати в команді.
ЗК-51	Уміння планувати та управляти часом.
ЗК-52	Здатність визначати мету комунікації, застосовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації, вміння емоційно налаштуватися на спілкування з іншим.
ЗК-53	Володіння теоретико-методологічними засадами регулювання відносин інтелектуальної власності, розуміння необхідності участі в конкурсах та грантових і стипендіальних програмах.
ЗК-54	Знання основ методології, техніки і організації науково-дослідної роботи, підходів до планомірної та ефективної індивідуальної і командної дослідницької діяльності.
ЗК-55	Здатність до письмової й усної представлення результатів свого дослідження рідною мовою.
ЗК-56	Здатність генерувати нові ідеї.
ЗК-57	Визначеність і наполегливість у постановці задач та здатність взяти на себе відповідальність.
ЗК-58	Старанність, прагнення якісно виконати роботу.
ЗК-59	Здатність працювати автономно.
ЗК-60	Уміння мотивувати людей та досягати спільних цілей.
ЗК-61	Професійна соціалізація як науковця-дослідника.
ЗК-62	Навички роботи з комп'ютером.
ЗК-63	Уміння вести пошук, добір та опрацювання наукової інформації джерел і літератури з теми дослідження.
ЗК-64	Уміння робити узагальнення і висновки.
ЗК-65	Уміння критично оцінювати інформацію.

Шифр	Зміст
	Цикл загальної підготовки
ЗК-66	Здатність до аналітичного мислення.
ЗК-67	Навички управління інформацією.
ЗК-68	Здатність до організації і планування.
ЗК-69	Уміння управляти якістю виконуваної роботи.
ЗК-70	Здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою.
ЗК-71	Уміння вести пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури з проблем інтелектуальної власності.
ЗК-72	Уміння робити узагальнення і висновки.
ЗК-73	Здатність застосовувати закони формальної логіки в процесі інтелектуальної діяльності.
ЗК-74	Здатність використовувати іншомовну літературу в професійній сфері.
ЗК-75	Наявність теоретичних знань.
ЗК-76	Здатність до взаємодії.
ЗК-77	Міжособистісні навички та вміння.
ЗК-78	Етичні зобов'язання.
ЗК-79	Навички роботи в комп'ютерних мережах, збір, аналіз та управління інформацією, навички використання програмних засобів.
ЗК-80	Володіння навичками ділового спілкування рідною та іноземними мовами на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової термінології.
ЗК-81	Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідно до етичних мотивів.
ЗК-82	Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, вчасно подавати результат.
ЗК-83	Здатність застосовувати закони формальної логіки в процесі інтелектуальної діяльності.
ЗК-84	Здатність використовувати іншомовну літературу в професійній сфері.

6.3. Професійні компетентності, які розкривають вміння та навички за спеціальністю 231 «Соціальна робота» (ПКср) (табл. 2).

Таблиця 2

Професійні компетентності випускника освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота»

Шифр	Зміст
	Цикл професійної підготовки
ПКср-1	Ціннісне ставлення до професії, колег і студентів.
ПКср-2	Здатність розуміти соціальні явища та демонструвати вміння вирішувати комплексні проблеми клієнта.
ПКср-3	Орієнтованість на інноваційний світовий досвід соціальної роботи.
ПКср-4	Здатність виокремлювати актуальні проблеми розвитку соціальної роботи в Україні та світі
ПКср-5	Здатність комплексно використовувати знання в галузі історії, теорії, практики і технології соціальної роботи в професійній і науковій діяльності;

Шифр	Зміст
	Цикл професійної підготовки
ПКср-6	Здатність до виявлення й формування професійних здібностей.
ПКср-7	Здатність до обґрунтування компетентнісної моделі випускника спеціальності «Соціальна робота».
ПКср-8	Активна участь і вплив на організацію та зміст університетської освіти з соціальної роботи з подальшим вибором траєкторії професійної діяльності.
ПКср-9	Володіння інформацією про інноваційний світовий педагогічний досвід, програми студентського обміну в партнерських вищих навчальних закладах, мовні та наукові стажування, навчальну (дослідницьку, виробничу) практику.
ПКср-10	Здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз наукової інформації з історії соціальної роботи.
ПКср-11	Здатність виокремлювати основні етапи, форми і методи соціальної роботи з населенням в Україні та за кордоном.
ПКср-12	Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень у сфері соціальної роботи.
ПКср-13	Здатність проводити аналіз соціальної діяльності організацій за допомогою експертної оцінки та проектувати програми їх розвитку.
ПКср-14	Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень у сфері соціальної роботи.
ПКср-15	Здатність проводити аналіз соціальної діяльності організацій за допомогою експертної оцінки та проектувати програми їх розвитку.
ПКср-16	Володіння сучасною методикою здійснення соціальної роботи з різними категоріями клієнтів.
ПКср-17	Здатність моделювати, здійснювати й оцінювати соціальну роботу та проектувати соціальні програми відповідно до потреб клієнта.
ПКср-18	Потреба в безперервному та послідовному отриманні знань, умінь і навичок, які сприятимуть подальшому професійному росту та кар'єрі.
ПКср-19	Володіння інструментарієм оцінювання якості соціальної роботи.
ПКср-20	Здатність до етичної та соціальної відповідальності.
ПКср-21	Адаптивність і комунікабельність.
ПКср-22	Здатність до особистісного і професійного саморозвитку.
ПКср-23	Здатність до самодіагностики та самооцінки.
ПКср-24	Здатність до рефлексії.
ПКср-25	Здатність до емпатії.
ПКср-26	Здатність до прийняття новаторсько-професійних рішень.
ПКср-27	Потяг до отримання нових знань, здатність до професійного самовдосконалення, саморозвитку та самоактуалізації.
ПКср-28	Здатність автономно та самостійно приймати рішення.
ПКср-29	Креативність, здатність до системного мислення.
ПКср-30	Здатність дотримуватися суспільних правил і норм життя.
ПКср-31	Здатність управляти конфліктами та вести за собою.
ПКср-32	Володіння базовими знаннями з основ філософії, психології, педагогіки, соціальної педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до естетичних цінностей та уміння їх використовувати в професійній, зокрема соціально-педагогічній діяльності.
ПКср-33	Здатність до створення умов для успішної соціалізації та самореалізації особистості.
ПКср-34	Здатність використовувати соціально-педагогічні знання й уміння у сфері проектування соціальних процесів та систем, уміння застосовувати їх в професійній діяльності.
ПКср-35	Володіння методами, формами, технологіями, методиками, моделями соціально-педагогічної роботи, які забезпечують її етичність та доцільність.

Шифр	Зміст
	Цикл професійної підготовки
ПКср-36	Здатність до професійного вдосконалення, освоєння інноваційних, креативних підходів відповідно до повноважень фахівця соціальної сфери.
ПКср-37	Здатність до опрацювання наукової, педагогічної, загальнонаукової інформації з використанням різних джерел.
ПКср-38	Комунікативність, толерантність, коректність при вирішенні проблемних чи конфліктних ситуацій.
ПКср-39	Здатність до застосування методів, форм, технологій, які найбільш оптимально відповідають соціально-педагогічній ситуації, не порушуючи прав та інтересів інших людей.
ПКср-40	Здатність знаходити і використовувати ресурси в наданні соціально-педагогічної допомоги сім'ї, дітям, молоді.
ПКср-41	Здатність проектувати, конструювати, моделювати структуру та зміст соціально-педагогічного процесу в різних інститутах соціалізації.
ПКср-42	Здатність виокремлювати актуальні проблеми розвитку сучасної соціальної педагогіки.
ПКср-43	Здатність визначати напрями і способи забезпечення соціально-педагогічної роботи методичними засобами.
ПКср-44	Здатність до критичного аналізу та оцінки досягнень у сфері соціального виховання, генерування нових ідей під час вирішення дослідних і практичних завдань.
ПКср-45	Здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз наукової інформації з теорії та історії соціальної педагогіки.
ПКср-46	Володіння педагогічною майстерністю, педагогічною технікою, педагогічною етикою, професійними вміннями майбутніх викладачів вищої школи в галузі соціально-педагогічних дисциплін.
ПКср-47	Науковий підхід до соціальних та соціально-педагогічних явищ.
ПКср-48	Потреба в науковому пошуку.
ПКср-49	Здатність до проведення на практиці наукових досліджень у галузі соціальної роботи.
ПКср-50	Здатність до самостійно проведення експерименту.
ПКср-51	Здатність до збору й аналізу наукових фактів, узагальнення їх, систематизації.
ПКср-52	Здатність до написання тез наукового повідомлення, реферату, статті.
ПКср-53	Здатність до написання кваліфікаційної наукової роботи.
ПКср-54	Здатність до публічного виступу.
ПКср-55	Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень у галузі соціальної роботи, генерування нових ідей під час вирішення дослідних і практичних завдань.
ПКср-56	Володіння логікою і структурою наукових досліджень.
ПКср-57	Володіння сучасною методологією, методикою та методами наукового дослідження в галузі соціальної роботи, зокрема з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.
ПКср-58	Розуміння значення наукових досліджень для розвитку соціальної роботи як виду професійної діяльності та науки.
ПКср-59	Здатність продемонструвати знання та розуміння сучасної методології, методики та методів наукового дослідження в галузі соціальної роботи, зокрема з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у вищій школі.
ПКср-60	Здатність до організації цілісного науково дослідження в галузі соціальної роботи.
ПКср-61	Здатність інтерпретувати результати дослідження, оцінювати межі їх застосування, можливі ризики їх впровадження в освітньому та

Шифр	Зміст
	Цикл професійної підготовки
	соціокультурному середовищі, перспективи подальших досліджень.
ПКСр-62	Здатність представляти науковому співтовариству експериментальні досягнення у вигляді наукових статей, доповідей, мультимедійних презентацій відповідно до прийнятих стандартів і форматів професійного співтовариства.
ПКСр-63	Здатність письмово й публічно представляти й захищати результати дослідження.
ПКСр-64	Володіння науковим інструментарієм, практичними навиками педагогічних досліджень та обробки їх результатів.
ПКСр-65	Користування бібліотечними й інформаційними ресурсами.
ПКСр-66	Володіння культурою наукової праці.
ПКСр-67	Володіння правилами оформлення наукових досліджень.
ПКСр-68	Здатність здійснювати захист результатів наукового дослідження, зокрема за допомогою технічних та інформаційних засобів.
ПКСр-69	Мовна грамотність, ерудованість, емоційність, індивідуальний стиль спілкування.
ПКСр-70	Чистота, логіка, точність, логічність у висловленні думок.
ПКСр-71	Здатність привертати увагу слухачів до потрібної інформації та утримувати інтерес до неї.
ПКСр-72	Володіння культурою, вербальними й невербальними способами міжособистісного спілкування.
ПКСр-73	Здатність налагоджувати контакти з колегами, студентами та клієнтами.
ПКСр-74	Здатність розвивати взаємодію з колегами, студентами та клієнтами в позитивному емоційному напрямку.
ПКСр-75	Здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки та прийоми.
ПКСр-76	Здатність працювати у великій науковій групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності.
ПКСр-77	Здатність утворювати позитивний імідж на основі ставлення до слухачів.
ПКСр-78	Здатність привертати увагу до себе й інформації за допомогою вербальних і невербальних засобів (міміки, жестів, інтонації тощо).
ПКСр-79	Уміння переконувати, спонукати до дії, здійснювати корекцію певної позиції.
ПКСр-80	Здатність обирати найоптимальніші способи поведінки в конкретній ситуації.
ПКСр-81	Здатність використовувати сучасні технічні й інформаційні засоби наукової комунікації для підсилення ефекту спілкування.
ПКСр-82	Здатність до рефлексії.
ПКСр-83	Володіння лідерськими якостями, гнучкість.
ПКСр-84	Умотивованість і цілеспрямованість на досягнення успіху в особистісному й професійному зростанні.
ПКСр-85	Здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку.
ПКСр-86	Здатність проектувати і реалізовувати індивідуальну наукову траєкторію, застосовувати принципи наукової самоорганізації, власного дослідницького стилю.
ПКСр-87	Здатність до створення власних творчих проектів та їх реалізації.
ПКСр-88	Здатність створювати умови конструктивної взаємодії з суб'єктами навчально-виховного процесу, соціальної роботи й обирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії, забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат.
ПКСр-89	Здатність працювати у великій науковій групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності.

Шифр	Зміст
	Цикл професійної підготовки
ПКср-90	Здатність утворювати позитивний імідж на основі ставлення до слухачів.
ПКср-91	Володіння вербальними й невербальними засобами комунікації.
ПКср-92	Здатність використовувати інформаційні й технічні засоби для підсилення ефективності комунікації і впливу на аудиторію та взаємодію з нею.

7. Програмні результати освоєння освітньо-наукової програми.

Результат освоєння ОНП передбачає:

– оволодіння новітніми знаннями в галузі соціальної роботи, методологією та методами проведення наукових досліджень, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у галузі соціальної роботи;

– формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;

– набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;

– здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

Опис результатів навчання за освітньо-науковою програмою підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота» представлено в *табл. 3*.

Таблиця 3

Опис результатів навчання за освітньо-науковою програмою підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота»

Шифр	Зміст
	Цикл загальної підготовки
РН-1	Знання основних філософських концепцій розвитку науки.
РН-2	Знання основних філософських концепцій наукової раціональності.
РН-3	Знання основних теорій наукових революцій (Т. Кун; І. Лакатос; П. Феєрабенд; П. Копнін; В. Стьопін, М. Попович; Б. Латур та ін.).
РН-4	Знання основних теорій пізнання, концепцій істини та її критеріїв для осмислення конкретних наукових проблем в контексті типів раціональності;
РН-5	Знання основних методологічних підходів до вивчення природних і суспільних явищ в межах різних типів наукової раціональності.
РН-6	Уміння застосовувати концептуально-методологічні знання про сучасну наукову революцію для аналізу проблем в тій чи іншій галузі науки.
РН-7	Уміння застосовувати концептуально-методологічні принципи, притаманні сучасній науковій раціональності, для пізнання явищ в тій чи іншій сфері науки.
РН-8	Уміння застосовувати знання з філософії для пошуку методів і методології розв'язання конкретно-наукових проблем.

PH-9	Уміння аналізувати на основі філософських знань сутність природних і суспільних явищ.
PH-10	Уміння прогнозувати на основі філософських знань про розвиток сучасної науки можливий розвиток природних і суспільних процесів.
PH-11	Уміння розуміти специфіку англomовного наукового дискурсу і його основних жанрів (стаття, есе, тези, анотація, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).
PH-12	Уміння демонструвати високу культуру англomовного академічного письма.
PH-13	Уміння ефективно використовувати англійську мову для здобуття і передавання фахової інформації.
PH-14	Уміння анотувати та реферувати англomовну і україномовну літературу за фахом англійською мовою.
PH-15	Уміння репрезентувати результати власних наукових досліджень англійською мовою в усній мові та в писемній формі: готувати слайди презентацій, продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти англійською мовою відповідно до сучасних вимог.
PH-16	Уміння реагувати на основні ідеї та розпізнавати важливу наукову інформацію під час обговорень, дискусій, офіційних перемовин, лекцій, бесід, що пов'язані з обраною спеціальністю.
PH-17	Уміння дотримуватись норм наукової етики.
PH-18	Знання структури навчального плану, робочої програми дисципліни.
PH-19	Знання технології спостереження.
PH-20	Знання технології проведення аудиторних та позааудиторних занять.
PH-21	Знання основних положень стратегічного менеджменту навчального закладу.
PH-22	Уміння інтегрувати теоретичні знання і практичний досвід.
PH-23	Уміння включати суб'єктів освітнього процесу (викладач-студент) у пошукову навчально-пізнавальну діяльність.
PH-24	Уміння реалізовувати професійні якості на практиці.
PH-25	Уміння розробляти робочу програму.
PH-26	Уміння розрізняти види анкет, опитувань, спостережень, експерименту в галузі соціальної роботи.
PH-27	Уміння презентувати результати дослідження.
PH-28	Знання поняттєво-категоріального апарату з проблеми проекту.
PH-29	Знання характеристик та особливостей методів дослідження.
PH-30	Знання понять про наукову діяльність, її види, форми.
PH-31	Знання про сутність та комплекс вимог до наукового проекту, науковий та науково-прикладний результат; форми узагальнення наукових результатів.
PH-32	Знання поняття творчості та наукової творчості, її ознак, умов ефективності творчої діяльності.
PH-33	Знання характерних особливостей форм наукових документів, логічних засобів зв'язку, техніко-орфографічних правил оформлення та уніфікації наукових документів.
PH-34	Знання характерних особливостей наукової мови та наукової творчості.
PH-35	Знання основних теоретичних, методичних та організаційних основ проектного менеджменту.
PH-36	Уміння здійснювати аналіз теоретичних та експериментальних даних.
PH-37	Уміння формулювати висновки та узагальнення.
PH-38	Уміння застосовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою та навчально-методичною літературою.
PH-39	Уміння методично грамотно працювати з текстами наукових джерел.
PH-40	Уміння складати модель творчої роботи, програму і план дослідження.
PH-41	Уміння раціонально використовувати наукові методи пізнання.
PH-42	Уміння обґрунтовувати практичну значущість результатів наукового проекту.
PH-43	Уміння оформляти результати наукового проекту.

PH-44	Уміння володіти методами управління проектами у всіх областях знань проекту.
PH-45	Уміння застосовувати інструментарій УП в діяльності суб'єктів господарювання.
PH-46	Уміння застосовувати організаційний інструментарій управління проектом та придбані професійні знання і навички на практиці.
PH-47	Уміння управляти проектом на всіх стадіях розвитку його життєвого циклу та використовувати сучасні інформаційні технології.
PH-48	Уміння застосовувати інформацію про гранти, конкурси.
PH-49	Знання характерних особливостей наукової мови та наукової творчості.
PH-50	Знання про структурування проекту.
PH-51	Знання про кошторис і бюджет проекту.
PH-52	Знання особливостей календарних графіків виконання проекту, їх контролювання і коригування плану реалізації проекту.
PH-53	Знання основних понять і категорій у сфері правового регулювання інтелектуальної власності.
PH-54	Знання основних нормативних правових актів у сфері правового регулювання інтелектуальної власності.
PH-55	Знання ролі і значення результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації в сучасному суспільстві, особливостей використання інтелектуальної власності у цивільному обігу і порядок введення об'єктів інтелектуальної власності підприємства в господарський обіг.
PH-56	Знання основних інститутів права інтелектуальної власності: авторське та суміжні права.
PH-57	Знання патентного права.
PH-58	Знання права на селекційні досягнення; права на топологію інтегральних мікросхем.
PH-59	Знання права на секрет виробництва (ноу-хау).
PH-60	Знання права на засоби індивідуалізації юридичних осіб, товарів, робіт, послуг і підприємств.
PH-61	Знання права на використання результатів інтелектуальної діяльності в складі єдиної технології.
PH-62	Знання законодавства про захист прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації.
PH-63	Знання про основні способи використання інтелектуальної діяльності як додаткового джерела фінансових ресурсів господарюючих суб'єктів.
PH-64	Знання про види відповідальності за порушення прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації.
PH-65	Уміння оперувати поняттями і категоріями права на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації.
PH-66	Уміння аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері охоронюваних результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації.
PH-67	Уміння аналізувати юридичні факти, що вимагають захисту прав на результати інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації.
PH-68	Уміння застосовувати правові акти та документи у сфері захисту результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації.
PH-69	Уміння встановлювати наявність правопорушення у сфері охоронюваних результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації.
PH-70	Уміння визначати загальні підстави притягнення до цивільно-правової, адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення законодавства про інтелектуальну власність.
PH-71	Знання економіко-правового змісту інтелектуальної власності.
PH-72	Знання структури інтелектуальної власності.

PH-73	Знання сутності і структури промислової власності.
PH-74	Знання сутності і специфіки авторського права.
PH-75	Знання особливостей формування та реалізації суміжних прав.
PH-76	Знання сутності і механізму комерціалізації інтелектуальної власності.
PH-77	Знання структури та класифікації ліцензійних угод.
PH-78	Знання особливостей захисту прав інтелектуальної власності.
PH-79	Знання правових аспектів реєстрації та захисту прав інтелектуальної власності.
PH-80	Уміння використовувати отримані знання в процесі реєстрації та захисту прав інтелектуальної власності.
PH-81	Уміння розробляти перспективні плани заходів зі створення та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.
PH-82	Уміння розробляти заходи щодо стимулювання інтелектуальної діяльності та втілення її результатів у виробництво.
PH-83	Уміння оформлювати договори на придбання, створення, передачу прав та продаж об'єктів інтелектуальної власності.
PH-84	Уміння розробляти та оформляти заявкові документи на об'єкти інтелектуальної власності на предмет видачі охоронних документів; реалізовувати заходи щодо підвищення економічної, соціальної та екологічної ефективності інтелектуальної діяльності підприємства.
PH-85	Уміння організовувати комерційні зв'язки з організаціями з приводу розроблення та використання об'єктів інтелектуальної власності.
Цикл професійної підготовки	
PH-86	Знання історичних етапів розвитку соціальної роботи як виду професійної діяльності та галузі науки.
PH-87	Знання теоретичних засад соціальної роботи.
PH-88	Знання нормативно-правової бази соціальної роботи.
PH-89	Знання професійної термінології в галузі соціальної роботи.
PH-90	Знання класифікацій категорій клієнтів соціальної роботи та їхніх проблем.
PH-91	Знання досвіду соціальної роботи в Україні та за кордоном.
PH-92	Знання вітчизняних і світових моделей соціальної роботи з різними категоріями клієнтів.
PH-93	Знання специфіки роботи з різними проблемними ситуаціями клієнтів.
PH-94	Знання загальних і конкретних (специфічних) технологій (форм, методів, етапів) соціальної роботи.
PH-95	Знання системи державних і недержавних соціальних служб, закладів, установ, організацій.
PH-96	Уміння комплексно використовувати знання в галузі історії, теорії і практики соціальної роботи в професійній і науковій діяльності.
PH-97	Уміння виявляти й аналізувати сутність явищ і проблем, пов'язаних з життєдіяльністю людей різних категорій.
PH-98	Уміння аналізувати ситуації необхідності надання консультативної допомоги клієнтам із наукових позицій.
PH-99	Уміння обґрунтовано обирати й ефективно використовувати соціальні / соціально-педагогічні технології з метою забезпечення запланованого рівня особистісного розвитку клієнтів.
PH-100	Уміння визначати напрями і способи забезпечення соціальної роботи методичними засобами.
PH-101	Уміння використовувати методичні прийоми організації різних видів соціальної роботи в соціальних установах.
PH-102	Уміння здійснювати змістовну взаємодію з педагогічними кадрами та соціальними партнерами з питань соціальної допомоги клієнтам.
PH-103	Уміння виявляти інформацію та збирати факти, необхідні для розуміння проблеми реалізації соціальної роботи в Україні.
PH-104	Уміння орієнтуватися в тенденціях розвитку соціальної роботи.

PH-105	Уміння прогнозувати та попереджати ймовірні труднощі на шляху впровадження інновацій в соціальній роботі з населенням.
PH-106	Знання історії розвитку соціальної педагогіки як виду професійної діяльності та науки.
PH-107	Знання предмету, об'єкту, принципів, основних категорій соціальної педагогіки як науки.
PH-108	Знання сутності й структури соціально-педагогічної діяльності.
PH-109	Знання нормативно-правової бази соціально-педагогічної діяльності.
PH-110	Знання місця соціальної педагогіки серед інших наук.
PH-111	Знання проблемного поля соціальної педагогіки, кола посадових обов'язків соціального педагога.
PH-112	Знання класифікації суб'єктів і об'єктів соціально-педагогічної діяльності.
PH-113	Знання напрямів, змісту і сфер соціально-педагогічної діяльності.
PH-114	Знання форм, методів і технологій соціально-педагогічної діяльності.
PH-115	Знання системи соціально-педагогічних служб в державних і недержавних установах, закладах, організаціях.
PH-116	Уміння обґрунтовано обирати й ефективно використовувати соціально-педагогічні знання, технології, методи і засоби з метою забезпечення запланованого рівня особистісного розвитку всіх вікових категорій та населення в різних інститутах соціалізації.
PH-117	Уміння організовувати соціально-педагогічну діяльність з різними категоріями населення в різних інститутах соціалізації та громаді.
PH-118	Уміння враховувати і попереджувати ризики у професійній діяльності.
PH-119	Уміння орієнтуватись у моделях соціального виховання дітей та молоді.
PH-120	Уміння досліджувати вітчизняний та міжнародний досвід соціального розвитку особистості.
PH-121	Уміння застосовувати комплекс знань з історії, теорії і практики соціального виховання для розв'язання проблем добробуту людини та суспільства.
PH-122	Знання різноманітних теорій, підходів, концепцій соціальної роботи.
PH-123	Знання технології планування досліджень у галузі соціальної роботи.
PH-124	Знання технології здійснення досліджень у галузі соціальної роботи.
PH-125	Знання підходів до визначення експериментальних баз та вибіркової сукупностей.
PH-126	Знання сукупності теоретичних й емпіричних методів дослідження в галузі соціальної роботи.
PH-127	Знання математичних методів статистичної обробки даних експерименту.
PH-128	Знання основ наукової організації праці і наукової організації наукової праці.
PH-129	Знання правил гігієни розумової праці та відпочинку.
PH-130	Знання системи й структури наукових і соціальних установ, закладів і організацій.
PH-131	Уміння кваліфіковано аналізувати основні підходи, теорії та концепції в галузі соціальної роботи, здійснювати відбір змісту, необхідного для наукового самовизначення.
PH-132	Уміння користуватися комплексом методів наукових досліджень, формулювати і вирішувати завдання, що виникають в ході науково-дослідної та практичної діяльності.
PH-133	Уміння організовувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації та емпіричних даних.
PH-134	Уміння поетапно проводити наукове дослідження в галузі соціальної роботи.
PH-135	Уміння самостійно проводити експеримент, збирати й аналізувати наукові факти, узагальнювати їх, систематизувати, вчитися давати їх теоретичне обґрунтування.
PH-136	Уміння самостійно користуватися бібліотечними каталогами й ресурсами та довідково-інформаційними виданнями.

PH-137	Уміння представляти науковому співтовариству експериментальні досягнення у вигляді наукових статей, доповідей, мультимедійних презентацій відповідно до прийнятих стандартів і форматів професійного співтовариства.
PH-138	Уміння активно брати участь у науковій дискусії (наприклад, у роботі наукового студентського гуртка, на засіданні наукової школи, наукової лабораторії, кафедри, на конференції молодих учених); організувати наукові гуртки студентів і керувати їх діяльністю.
PH-139	Уміння інтерпретувати результати наукового дослідження, оцінювати межі їх застосування, можливі ризики їх впровадження в освітньому та соціокультурному середовищі, перспективи подальших досліджень.
PH-140	Уміння оформляти результати дослідження в галузі соціальної роботи.
PH-141	Уміння презентувати, обговорювати та захищати результати дослідження.
PH-142	Уміння проектувати і здійснювати комплексні наукові дослідження на основі цілісного системного наукового світогляду, участі в роботі українських і міжнародних дослідних колективів з метою вирішення наукових і соціальних завдань.
PH-143	Знання про професійну комунікацію як феномен педагогічної й соціальної роботи: сутність, суб'єкт, об'єкт;
PH-144	Знання значення інформації у професійній комунікації.
PH-145	Знання функцій професійної комунікації.
PH-146	Знання моделі процесу комунікації.
PH-147	Знання про комунікативність викладача й соціального працівника.
PH-148	Знання про міжособистісне спілкування як основний складник професійної комунікації; структури міжособистісного спілкування.
PH-149	Знання про роль переконання і навіювання у процесі комунікації.
PH-150	Знання стилів спілкування.
PH-151	Знання бар'єрів й ускладнень у процесі комунікації.
PH-152	Знання особливостей міжособистісних стосунків у науково-педагогічному колективі.
PH-153	Знання особливостей соціально-психологічного клімату в колективі.
PH-154	Знання про конфлікти, їх види і причини виникнення.
PH-155	Знання про вербальні й невербальні засоби комунікації.
PH-156	Знання про культуру мови і мовлення науково-педагогічного й соціального працівника.
PH-157	Знання про інформаційні й технічні засоби професійної комунікації.
PH-158	Уміння обирати в усному й писемному педагогічному мовленні найдоцільніші формули мовленнєвого етикету.
PH-159	Уміння гнучко використовувати власний невербальний репертуар для передачі професійно спрямованої інформації.
PH-160	Уміння спілкуватися та представляти ефективно дослідницькі ідеї в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією.
PH-161	Уміння дотримуватись у своїй науково-педагогічній та соціальній діяльності професійно-етичних норм, прийнятих в міжнародній практиці педагогічного менеджменту.
PH-162	Уміння розв'язувати конфлікти.
PH-163	Уміння організувати діалогічне спілкування в освітньому процесі вищої школи задля реалізації студентоцентрованого підходу в навчанні.
PH-164	Уміння здійснювати змістовну взаємодію з науково-педагогічними кадрами з питань навчання і виховання.
PH-165	Уміння вільно користуватися технічними й інформаційними засобами комунікації.
PH-166	Знання закономірностей особистісного й професійного зростання.
PH-167	Знання ролі комунікації в професійній діяльності.
PH-168	Знання поняття, технології і принципів проведення тренінгу.

PH-169	Знання мети, завдань та структури тренінгу комунікативності та особистісного зростання.
PH-170	Уміння знаходити аргументи на користь своєї позиції.
PH-171	Уміння знаходити індивідуальний підхід до людей.
PH-172	Уміння гнучко поєднувати вербальні й невербальні засоби комунікації у спілкуванні з колегами, студентами, клієнтами соціальної роботи.
PH-173	Уміння встановлювати контакт людьми в різних ситуаціях.
PH-174	Уміння ефективно слухати.
PH-175	Уміння активізувати внутрішній потенціал і ресурси для власного розвитку.
PH-176	Володіння навичками самопізнання і самоактуалізації.
PH-177	Уміння оцінювати себе та власні сильні й слабкі сторони.
PH-178	Уміння проявляти лідерські якості.
PH-179	Уміння розробляти ефективні стратегії особистісного планування.
PH-180	Уміння відстоювати власні позиції і погляди.
PH-181	Уміння виявляти ініціативу і самостійність в різноманітних видах діяльності, брати відповідальність за результати своєї професійної діяльності, дотримуватись корпоративної культури ВНЗ.
PH-182	Уміння створювати умови конструктивної взаємодії з суб'єктами навчально-виховного процесу та соціальної роботи й обирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії, забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат.
PH-183	Уміння планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку.
PH-184	Уміння презентувати, обговорювати та захищати власні погляди в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією.

Н
айважл
ивіші та
вагомі
результ
ати
освітнь
о-
науково
ї
програ
ми є
результ
атами
наук
их
дослідж
ень, у
процесі
яких
набуває

ться або застосовується нове знання (через опубліковані: дисертацію, наукові статті, тези; розроблені й опубліковані: навчально-методичні матеріали, посібники тощо).

8. Нормативний зміст підготовки за освітньою програмою, компетентності та результати навчання.

У таблиці 4 представлено відповідність змісту підготовки, компетентностей та результатів навчання за освітнім складником програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 231 «Соціальна робота» у Державному закладі «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Таблиця 4

Зміст, компетентності та результати освітньої підготовки докторів філософії за спеціальністю 231 «Соціальна робота»

№ з/п	Освітні компоненти	Обсяг кредитів	Компетентність	Результат навчання
1. Цикл загальної підготовки				
1.1. Обов'язкові компоненти				
З ₁	Сучасна наукова революція і методологія наукового пізнання	6	ЗК-1, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-4, ЗК-5, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-8, ЗК-9, ЗК-10, ЗК-11, ЗК-12, ЗК-13, ЗК-14, ЗК-15, ЗК-16, ЗК-17, ЗК-18, ЗК-19, ЗК-20, ЗК-21, ЗК-22	PH-1, PH-2, PH-3, PH-4, PH-5, PH-6, PH-7, PH-8, PH-9, PH-10
З ₂	Академічне письмо англійською або	6	ЗК-1, ЗК-23, ЗК-24, ЗК-25, ЗК-26, ЗК-27, ЗК-28, ЗК-29, ЗК-30,	PH-11, PH-12, PH-13, PH-14, PH-15,

№ з/п	Освітні компоненти	Обсяг кредитів	Компетентність	Результат навчання
	іншою іноземною мовою		ЗК-31, ЗК-32, ЗК-33, ЗК-34	РН-16, РН-17
З ₃	Педагогічна практика	3	ЗК-3, ЗК-5, ЗК-6, ЗК-25, ЗК-26, ЗК-35, ЗК-36, ЗК-37, ЗК-38, ЗК-39, ЗК-40, ЗК-41, ЗК-42, ЗК-43, ЗК-44, ЗК-45, ЗК-46	РН-18, РН-19, РН-20, РН-21, РН-22, РН-23, РН-24, РН-25, РН-26, РН-27
1.2. Вибіркові компоненти				
В ₁	Планування та управління науковими проектами	3	ЗК-5, ЗК-23, ЗК-47, ЗК-48, ЗК-49, ЗК-50, ЗК-51, ЗК-52, ЗК-53, ЗК-54, ЗК-55	РН-28, РН-29, РН-30, РН-31, РН-32, РН-33, РН-34, РН-35, РН-36, РН-37, РН-38, РН-39, РН-40, РН-41, РН-42, РН-43, РН-44, РН-45, РН-46, РН-47, РН-48
В ₂	Підготовка та керівництво науковими проектами	3	ЗК-5, ЗК-55, ЗК-56, ЗК-57, ЗК-58, ЗК-59, ЗК-60, ЗК-61, ЗК-62, ЗК-63, ЗК-64, ЗК-65, ЗК-66, ЗК-67, ЗК-68, ЗК-69	РН-28, РН-29, РН-30, РН-31, РН-32, РН-33, РН-34, РН-35, РН-36, РН-37, РН-38, РН-39, РН-40, РН-41, РН-42, РН-43, РН-47, РН-48, РН-49, РН-50, РН-51, РН-52
В ₃	Право інтелектуальної власності	3	ЗК-4, ЗК-5, ЗК-6, ЗК-65, ЗК-66, ЗК-70, ЗК-71, ЗК-72, ЗК-73, ЗК-74, ЗК-75	РН-53, РН-54, РН-55, РН-56, РН-57, РН-58, РН-59, РН-60, РН-61, РН-62, РН-63, РН-64, РН-65, РН-66, РН-67, РН-68, РН-69, РН-70
В ₄	Реєстрація та захист прав інтелектуальної власності	3	ЗК-3, ЗК-65, ЗК-66, ЗК-75, ЗК-76, ЗК-77, ЗК-78, ЗК-79, ЗК-80, ЗК-81, ЗК-82, ЗК-83, ЗК-84	РН-71, РН-72, РН-73, РН-74, РН-75, РН-76, РН-77, РН-78, РН-79, РН-80, РН-81, РН-82, РН-83, РН-84, РН-85
2. Цикл професійної підготовки				
2.1. Обов'язкові компоненти				
П ₁	Історія, теорія і практика соціальної роботи	3	ПКср-1, ПКср-2, ПКср-3, ПКср-4, ПКср-5, ПКср-6, ПКср-7, ПКср-8, ПКср-9, ПКср-10, ПКср-11, ПКср-12, ПКср-13, ПКср-14, ПКср-15, ПКср-16, ПКср-17, ПКср-18, ПКср-19	РН-86, РН-87, РН-88, РН-89, РН-90, РН-91, РН-92, РН-93, РН-94, РН-95, РН-96, РН-97, РН-98, РН-99, РН-100, РН-101, РН-102, РН-103, РН-104, РН-105
П ₂	Соціальна педагогіка	3	ПКср-20, ПКср-21, ПКср-22, ПКср-23, ПКср-24, ПКср-25, ПКср-26, ПКср-27, ПКср-28,	РН-106, РН-107, РН-108, РН-109, РН-110, РН-111,

№ з/п	Освітні компоненти	Обсяг кредитів	Компетентність	Результат навчання
			ПКср-29, ПКср-30, ПКср-31, ПКср-32, ПКср-33, ПКср-34, ПКср-35, ПКср-36, ПКср-37, ПКср-38, ПКср-39, ПКср-40, ПКср-41, ПКср-42, ПКср-43, ПКср-44, ПКср-45, ПКср-46	РН-112, РН-113, РН-114, РН-115, РН-116, РН-117, РН-118, РН-119, РН-120, РН-121
П3	Методологія і методи педагогічних досліджень	3	ПКср-47, ПКср-48, ПКср-49, ПКср-50, ПКср-51, ПКср-52, ПКср-53, ПКср-54, ПКср-55, ПКср-56, ПКср-57, ПКср-58, ПКср-59, ПКср-60, ПКср-61, ПКср-62, ПКср-63, ПКср-64, ПКср-65, ПКср-66, ПКср-67, ПКср-68	РН-122, РН-123, РН-124, РН-125, РН-126, РН-127, РН-128, РН-129, РН-130, РН-131, РН-132, РН-133, РН-134, РН-135, РН-136, РН-137, РН-138, РН-139, РН-140, РН-141, РН-142
2.2. Вибіркові компоненти				
В5	Професійна комунікація	3	ПКср-69, ПКср-70, ПКср-71, ПКср-72, ПКср-73, ПКср-74, ПКср-75, ПКср-76, ПКср-77, ПКср-78, ПКср-79, ПКср-80, ПКср-81	РН-143, РН-144, РН-145, РН-146, РН-147, РН-148, РН-149, РН-150, РН-151, РН-152, РН-153, РН-154, РН-155, РН-156, РН-157, РН-158, РН-159, РН-160, РН-161, РН-162, РН-163, РН-164, РН-165
В6	Тренінг комунікативності й особистісного розвитку	3	ПКср-69, ПКср-70, ПКср-71, ПКср-72, ПКср-81, ПКср-82, ПКср-83, ПКср-84, ПКср-85, ПКср-86, ПКср-87, ПКср-88, ПКср-89, ПКср-90, ПКср-91, ПКср-92	РН-166, РН-167, РН-168, РН-169, РН-170, РН-171, РН-172, РН-173, РН-174, РН-175, РН-176, РН-177, РН-178, РН-179, РН-180, РН-181, РН-182, РН-183, РН-184

9. Структурно-логічна схема освітньо-наукової діяльності (табл. 5)

Таблиця 5

Структурно-логічна схема освітньо-наукової діяльності

Семестр	Освітні компоненти
1	Цикл загальної підготовки <i>Обов'язкові компоненти:</i> Сучасна наукова революція і методологія наукового пізнання. Академічне письмо англійською або іншою іноземною мовою.

Семестр	Освітні компоненти
	<p><i>Вибіркові компоненти:</i> Планування та управління науковими проектами. Підготовка та керівництво науковими проектами.</p> <p>Цикл професійної підготовки</p> <p><i>Обов'язкові компоненти:</i> Теорія і практика професійної освіти. Інноваційні педагогічні системи XXI століття.</p> <p><i>Вибіркові компоненти:</i> Професійно-педагогічна комунікація. Тренінг комунікативності й особистісного розвитку.</p> <p>Науково-дослідна робота.</p>
2	<p>Цикл загальної підготовки</p> <p><i>Обов'язкові компоненти:</i> Сучасна наукова революція і методологія наукового пізнання. Академічне письмо англійською або іншою іноземною мовою. Педагогічна практика.</p> <p><i>Вибіркові компоненти:</i> Право інтелектуальної власності. Реєстрація та захист прав інтелектуальної власності.</p> <p>Цикл професійної підготовки</p> <p><i>Обов'язкові компоненти:</i> Методологія і методи педагогічних досліджень.</p> <p><i>Вибіркові компоненти:</i> Професійно-педагогічна комунікація. Тренінг комунікативності й особистісного розвитку.</p> <p>Науково-дослідна робота.</p>
3	<p>Науково-дослідна робота. Написання дисертації.</p>
4	<p>Науково-дослідна робота. Написання дисертації.</p>
5	<p>Науково-дослідна робота. Написання дисертації.</p>
6	<p>Науково-дослідна робота. Написання дисертації.</p>
7	<p>Науково-дослідна робота. Написання дисертації.</p>
8	<p>Написання дисертації. Захист дисертації.</p>

10. Педагогічна практика

Практика є невід'ємною частиною ОНП та обов'язковим елементом у підготовці доктора філософії зі спеціальності 231 «Соціальна робота». Метою педагогічної практики є формування та закріплення педагогічних навичок для становлення аспіранта як майбутнього викладача вищої школи. Вона спрямована на набуття навичок здійснення навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі й формування вмінь викладацької діяльності, зокрема, викладання дисциплін зі спеціальності «Соціальна робота», організації навчальної діяльності студентів, науково-методичної роботи. Під час відвідування занять провідних викладачів кафедри аспіранти мають ознайомитися з різними способами структурування й подання навчального матеріалу, активізації навчальної діяльності студентів,

особливостями професійної риторики, з різними методами та прийомами викладацької діяльності у вищому навчальному закладі. У процесі проходження педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти основами навчально-методичної роботи: навичками структурування та обґрунтованого перетворення наукових знань у навчальний матеріал, систематизації навчальних та виховних завдань, методами та засобами складання вправ, задач, тестів. Під час самостійного проведення навчальних занять у аспіранта повинні сформуватися уміння ставити навчальну й виховну мету, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки якості та ефективності навчальної діяльності.

Педагогічна практика проводиться відповідно до змісту робочої програми, яка відображає основні педагогічні технології, що використовуються в навчанні дисциплін професійного спрямування. У програмі практики вказуються назви навчальних дисциплін, вид та теми занять, план змісту кожного заняття, дані відповідального лектора.

11. Науково-дослідна робота

Науково-дослідна робота аспіранта, яка виконується в рамках теми дисертаційної роботи, є основним компонентом у підготовки за ОНП. За цей час аспірант навчається самостійно виконувати науковий пошук, збирати та аналізувати джерельну базу дослідження, формулювати проблему дослідження, обирати адекватні методи теоретичного й експериментального дослідження, здійснювати дослідження на всіх його етапах, обробляти дані та використовувати їх для перевірки основних гіпотез дисертаційного дослідження. Науково-дослідна робота виконується під керівництвом наукового керівника, який має право корегувати хід дослідження, несе відповідальність за підготовку аспіранта, своєчасне виконання ним етапів дисертаційної роботи та її якість.

12. Атестація здобувачів вищої освіти

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота» рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти з названої спеціальності, що передбачає визначення рівня здатності вирішувати складні завдання і проблеми педагогічної, науково-дослідної, проектної, методичної, управлінської та культурно-просвітницької діяльності.

Атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота» здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань.

Атестація здійснюється за допомогою засобів контролю ступеня досягнення кінцевої мети освітньо-наукової підготовки з дотриманням дидактичних принципів формування і реалізації системи засобів діагностики.

Атестація здійснюється на підставі оцінки якості засвоєння освітньої програми, рівня професійних знань, умінь та навичок, ступеня сформованості загальних та спеціальних компетентностей.

До атестації допускаються аспіранти, які успішно виконали всі вимоги навчального плану підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота» і не мають академічної та фінансової заборгованості.

Атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 231 «Соціальна робота» проводиться у формі публічного захисту дисертаційної роботи у спеціалізованій ученій раді.

13. Дисертаційна робота

Підготовка дисертаційної роботи та її захист є завершенням навчання на третьому освітньо-науковому рівні. Робота над дисертацією включає наступні етапи:

1. Обрання та обґрунтування теми дисертації. Огляд літератури за темою дисертації.
2. Розробка та планування програми досліджень за темою дисертації.
3. Вибір та обґрунтування методів досліджень.
4. Проведення теоретичного й експериментального дослідження.
5. Отримання результатів дослідження, їх систематизація та аналіз.
6. Представлення та апробація результатів науково-дослідної роботи у міжнародних та вітчизняних виданнях, конференціях, наукових публікаціях.
7. Активна участь у роботах держбюджетних тем, міжнародних проектів, грантів, госпдоговірної тематики з проблем професійної освіти.
8. Представлення попереднього варіанту дисертаційної роботи на засіданні кафедри соціальної педагогіки (передзахист).
9. Підготовка та представлення до захисту дисертаційної роботи в спеціалізованій раді.

Тематика дисертаційних досліджень

1. Теоретико-методичні засади професійної соціально-педагогічної діяльності працівників соціальної сфери.
2. Теорія та історія розвитку соціальної роботи в Україні й за рубежом.
3. Зміст, форми та методи соціальної роботи.
4. Інноваційні моделі й технології розвитку особистості в соціокультурному контексті та культурно-дозвіллевій діяльності в соціумі.
5. Соціальний патронаж і соціальна підтримка вразливих категорій населення.
6. Соціальний супровід сімей і дитячих будинків сімейного типу.
7. Статеворольова соціалізація особистості в сімейно-побутовому середовищі, у навчально-виховних, позашкільних закладах.
8. Соціальна робота з дітьми та молоддю з особливими потребами.
9. Формування особистості в різних видах соціально-значущої діяльності.
10. Гендерна соціалізація особистості.
11. Профілактика девіантної поведінки та різних видів адикцій у дітей та молоді.
12. Фахова підготовка спеціалістів із соціальної роботи.
13. Соціально-виховні інститути в системі соціалізації особистості.
14. Технології соціальної роботи.
15. Порівняльна соціальна робота.
16. Соціальна реабілітація неповнолітніх.
17. Ресоціалізація осіб в органах та установах, що належать до сфери управління державної кримінально-виконавчої служби.

14. Кадрове забезпечення дисциплін професійної підготовки

Підготовка здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 23 «Соціальна робота» за спеціальністю 231 «Соціальна робота» за професійним спрямуванням та науко-дослідній підготовці проводиться працівниками кафедри соціальної педагогіки.

Таблиця 6

Кадрове забезпечення дисциплін професійної підготовки

№	Випускова кафедра	Кількість науково-педагогічного складу		Кількість наукових керівників
		доктор наук, проф.	кандидат наук, доц.	
1.	Соціальної педагогіки	2	12	6

Завідувач випускової кафедри
соціальної педагогіки

(підпис) проф. Харченко С. Я.
(прізвище)

Гарант
освітньо-наукової програми

(підпис) проф. Савченко С. В.
(прізвище)